

# ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

M.A.C. de Haan (CDA) en M. Stolk (CDA)

(d.d. 5 september 2019)

Nummer

3545

Onderwerp

PAS Problematiek

Aan de leden van Provinciale Staten

*Toelichting vragensteller*

*PAS staat voor Programma Aanpak Stikstof. De Nederlandse overheid startte het programma in 2015 om de uitstoot van stikstof terug te dringen. Tegelijkertijd was het dé manier om vergunningen uit te delen aan bedrijven die stikstof veroorzaken in de buurt van natuurgebieden.*

*In de eerste plaats is de PAS regeling ontstaan om de natuur te beschermen. Bedrijven kunnen een verhoging van de hoeveelheid stikstof in natuurgebieden veroorzaken. Sommige beschermde plantensoorten groeien alleen in voedselarme omstandigheden. Stikstof zorgt voor voedselrijke grond, waardoor deze beschermde soorten kunnen verdwijnen en ook de diversiteit van plantensoorten achteruitgaat. Maar om tóch te kunnen bouwen in en rond kwetsbare natuurgebieden, is het PAS opgesteld en deelde de overheid vergunningen uit op basis van 'toekomstige besparingen' op stikstof.*

*Volgens de Raad van State voldoet het Nederlandse programma om stikstof terug te dringen niet voldoende, 'toekomstige besparingen' blijken niet zeker te zijn. De kwetsbare natuur in Nederland zou onvoldoende beschermd zijn tegen de overheid, oordeelt de Raad over het gevoerde stikstofbeleid. De huidige vergunningsprocedure voor onder meer stallen, snelwegen en industrie geeft te weinig zekerheid over de hoeveelheid schadelijke stikstof die in de natuur terecht komt.*

*De bouw van nieuwe huizen, wegen, industrie en boerderijen dreigt stil te komen liggen. Het verbod dwingt de overheid om de natuur in Nederland beter te beschermen. Het kabinet moet nu een nieuw systeem bedenken waarbij veel meer rekening wordt gehouden met de daadwerkelijke uitstoot van stikstof. Stikstof komt vrij bij onder meer verkeer, vliegtuigen, veehouderij en cv-ketels.*

*Door deze problematiek gaan nieuwe projecten 'op slot', maar naar nu blijkt dreigen ook bedrijven met bestaande vergunningen of recent aangevraagde revisievergunningen op slot te gaan, ook als deze in de bestaande vergunning en/of bedrijfsvoering geen of zeer weinig stikstof-depositie hebben.*

1. *In het verleden werd iedere stikstofdepositie van enige omvang op een natuurgebied tegen de meetlat van het PAS gehouden om te beoordelen of die depositie geoorloofd was. Er zijn gevallen waar geen sprake is van een hele kleine depositie, maar van geen depositie (dus 0,00 mol/ha/jaar). Is GS van mening dat er met betrekking tot deze gevallen een discussie gevoerd kan worden of een niet bestaande depositie überhaupt wel beoordeeld moet worden in het kader van het PAS? Graag ontvangen wij een gemotiveerd antwoord.*

Antwoord

De Wet natuurbescherming vloeit voort uit de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn en heeft tot doel de belangrijkste en meest kwetsbare natuurgebieden in Nederland te beschermen en waar nodig te herstellen. De overmaat van stikstof in veel van deze gebieden vormt één van de belangrijke bedreigingen voor het behoud van de natuurwaarden en dit leidt tot beperkingen bij vergunningverlening. Het PAS was erop gericht om een balans te vinden tussen beschermen van natuur enerzijds, en ruimte bieden voor economie anderzijds. Het PAS is juridisch niet houdbaar gebleken. Daarom is een nieuw kader nodig voor vergunningverlening voor projecten met stikstofeffecten op Natura 2000-gebieden waaraan getoetst kan worden.

Aan dat nieuwe kader wordt nu hard gewerkt. Inmiddels zijn er twee stappen gezet: het aanpassen van AERIUS en het beschikbaar maken van het instrument salderen. Als vaststaat dat een bepaalde activiteit geen stikstofdepositie veroorzaakt, dan is ook geen vergunning of passende beoordeling nodig op grond van de Wet natuurbescherming, mits uiteraard ook niet op een andere wijze negatieve invloed op Natura 2000 (bijvoorbeeld door geluid, licht of verstoring) optreedt. Het rekenprogramma AERIUS is inmiddels aangepast, zodat het ook deposities tot aan 0,00 mol/ha/jaar kan berekenen. Als na salderen geen sprake is van een toename van stikstofdepositie kan nu ook een vergunning verleend worden.

2. *Anderzijds kan er ook worden gesteld dat door het wegvallen van het PAS er slechts nog maar één situatie geoorloofd is, en dat is als er geen stikstofdepositie op omliggende natuurgebieden zal plaatsvinden. Indien dit eerder op basis hiervan is onderzocht vinden wij dat de situatie bij dergelijke bedrijven ook zonder een PAS beoordeeld zou moeten worden. Bent u het daar mee eens? Wilt u zowel bij een ontkennend als erkennend antwoord, uw antwoord motiveren?*

Antwoord

Het PAS bestaat niet meer en vormt in die zin dan ook geen kader meer waaraan getoetst dient te worden. Als een initiatiefnemer een nieuwe activiteit wil beginnen of een bestaande activiteit wil uitbreiden of wijzigen, zal op grond van de Wet natuurbescherming moeten worden getoetst of de activiteit kan leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen, door bijvoorbeeld stikstofdeposities of verstoring. Sinds de uitspraak van de Raad van State kan bij die beoordeling geen gebruik meer gemaakt worden van het PAS, maar dient dit per activiteit getoetst te worden.

*Bij berekeningen van de stikstof depositie blijft het systeem Aerius, met uitzondering van het wegverkeer, ondanks de RvS uitspraak over het PAS het meest actuele rekeninginstrument. Dit is op 26 juni jl. door het RIVM bevestigd op de website van Aerius, echter door de RvS uitspraak is Aerius niet te gebruiken als melding-instrument of om het register te raadplegen, maar het blijft het voorkeursinstrument*

